

Planter

Angreb af kålmøl nogle steder

Bekæmp mens larverne er små, anvend godt med vand og et passende højt tryk. Der er risiko for, at larverne er resistente mod pyrethroider. DiPel DF og Turex WG kan anvendes, men prisen er høj.

Analyse

Der er pt. meldt om angreb af kålmøl på Møn og Østfalster, hvor en mark med sennep til frø og 2 vårrapsmarker er angrebet. I Midtjylland er også set moderate angreb i kålafgrøder. Hold derfor øje med evt. angreb. De voksne lyse kålmøl kan optræde i alle afgrøder og flyver op ved den mindste berøring af planterne.

Kålmøllets larver angriber kun korsblomstrede. Store skader kan optræde i vårraps, korsblomstrede frøafgrøder og forskellige kålarter. I vinterraps kan larverne afgrave overhuden af skulperne, men oftest er angrebene meget begrænsede.

Tjek nu alle marker med vårraps og korsblomstrede frøafgrøder for kålmøl. Se billeder nedenfor.

Billede 1. Kålmøl i sennep til frø fotograferet 30. maj 2024 af Bent Buchwald, VKST. Den voksne 7-8 mm lange kålmøl har en hvid kantlinje på forvingerne. I hvile ses det som en bred lys linje langs ryggen.

Billede 2. Kålmøllarver er i udvokset tilstand ca. 1 cm, grøn og med en mørkere stribe på ryggen. Bemærk "vinduesgnavene".

Billede 3. Pupperne kan senere findes i en kokon af løst spind på undersiden af bladene.

Billede 4. Kraftig afløvning som følge af angreb af kålmøllarver.

Billede 5. Gnav fra kålmøl på vinterrappskulpe.

Biologi

Om dagen holder kålmøllene især til på skyggefulde steder, mens de især sværmer og lægger æg på korsblomstrede planter i skumringen og umiddelbart inden solopgang. Der lægges i en periode på 4-10 dage 100-200 grøngule æg pr. hun, og æggene lægges især på bladundersiderne. Varme, vindstille aftener uden regn fremmer æglægning.

Æggene klækker ved 20°C efter 4-5 dage og ved 10-15°C efter omkring 10-12 dage. De nyklækkede larver æder små "vinduer" (underhuden afgnaves, men overhuden efterlades) i bladene.

Efterhånden som larverne vokser, bliver gnavene større og kraftigere, og bladene kan blive helt afløvet.

Efter 3-4 uger er larverne fuldt udviklede og forpupper sig i en netagtig kokon på undersiden af bladene. Senere kan optræde yderligere 2-3 generationer.

Bekæmpelse af kålmøl

I tabel 1 ses en oversigt over midler. Bekæmpelse er rettet mod de første små larver. Større larver er sværere at bekæmpe.

Kålmøl er et af de mest vanskelige skadedyr at bekæmpe, og kålmøl har udviklet resistens mod flere grupper af skadedyrsmidler bl.a. mod pyrethroider i flere lande. Der er ingen viden om evt. resistens hos de kålmøl, som nu findes i Danmark, men der er risiko for, at de er resistente mod pyrethroider. Resistensudviklingen kan variere fra år til år afhængig af, hvor kålmøllene kommer fra. I tabel 1 er derfor også angivet resistensgrupper for de enkelte midler. Erfaringerne fra tidligere år er, at det kan være vanskeligt at få god effekt trods gentagne behandlinger.

Det er ved bekæmpelse vigtigt at anvende godt med vand og have et passende højt tryk, da larverne sidder på undersiden af bladene. Erfaringer fra praksis er, at Danfoil-sprøjter og Hardi Twin kan øge effekten lidt. Gentagen behandling er oftest nødvendi

Biologiske midler med *Bacillus thuringiensis* har en effekt, og der er ikke resistensudvikling hos kålmøl mod disse midler. DiPel DF og Turex WG har en mindre anvendelse mod kålmøl i havefrøafgrøder og visse korsblomstrede frøafgrøder. Se tabel 1. Begge midler er også godkendt i økologi. Prisniveauet for DiPel DF og Turex WG ligger dog højt med en listepriis på omkring 675 kr. hhv. 730 kr. pr. kg. Virkningstiden er kun 1 uge grundet nedbrydning via UV lys og nyvækst. Midlerne virker som en ædegift, hvor larverne æder behandlet plantemateriale. Der er kun få erfaringer med nedsat dosis, men ved kraftige angreb anbefales fuld dosis

Grønsagsfolkene har også anvendt Movento SC 100 (spiroetramat) mod kålmøl i mindre omfang. Midlet har en anden virkemekanisme, men midlet er dyrt, og effekten har ikke været tydeligt bedre end pyrethroider. Indenfor kålproduktion angives, at midlet kan overvejes, hvis forudgående behandlinger ikke har haft den ønskede effekt. Movento SC 100 er afmeldt og må kun anvendes og opbevares indtil 31/5 2025

Mospilan SG (resistensgruppe 4 A) har også en mindre anvendelse i havefrø, men firmaet oplyser, at effekten mod kålmøl er meget lav, så midlet er ikke medtaget i tabel 1.

Tabel 1. Midler til bekæmpelse af kålmøl*.

Korsblomstret havefrø omfatter ikke raps, sennep og olieræddike. Der er høj risiko for, at kålmøl er resistente mod pyrethroider (resistensgruppe 3 A).

Middel	Normaldosis	Godkendelse	Maks. antal behandlinger pr. sæson	Resistensgruppe
Lamdex	0,3	Raps, ryps og sennep st. 9-13 og st. 52-75, mindre anvendelse i korsblomstret havefrø	3	3 A
Kaiso Sorbie	0,15	Raps	1	3 A
Mavrik	0,2	Raps, ryps st. 3071, mindre anvendelse i korsblomstret havefrø. Mindst 7 dage mellem behandlinger	2	3 A
DiPel DF	1,0	Mindre anvendelse til havefrøafgrøder og korsblomstrede afgrøder (vår- og vinterraps, sennep,	3	Biologisk middel

Middel	Normaldosis	Godkendelse	Maks. antal behandlinger pr. sæson	Resistensgruppe
		rybs og olieræddike) til fremavl af frø på friland		
Turex WP	1,0	Mindre anvendelse i havefrøafgrøder og korsblomstrede afgrøder (vår- og vinterraps, sennep, rybs og olieræddike) til fremavl af frø på friland	3	Biologisk middel
Movento SC 100	0,75	Mindre anvendelse i korsblomstret havefrø, vårraps, sennep og olieræddike til frøproduktion	2	23 A

* Nogle af midlerne har ikke kålmøl på etiketten, men midlerne må anvendes, hvis der er angreb af nogen af de på etiketten øvrige nævnte skadedyr.

Emneord

Bekæmpelse

Frøafgrøder

Skadedyr

Publiceret: 16. juni 2020

Opdateret: 03. juni 2024

Vil du vide mere?

Ghita Cordsen Nielsen

Landskonsulent

SEGES Innovation P/S

gcn@seges.dk

+45 2028 2695

Støttet af

Planteafgiftsfonden

SEGES Innovation P/S Tlf. 8740 5000

Agro Food Park 15 Fax. 8740 5010

8200 Aarhus N Email info@seges.dk